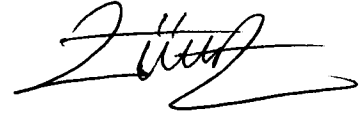

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın *İçişleri Bakanı Sn. Ali YERLİKAYA* tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim **20.09.2023**.

Mehmet Zeki İRMEZ

Şırnak Milletvekili

Şırnak'ta yakılan ve boşaltılan köylere dönüşlerin olduğu "güven ve huzur" ortamının sağlandığı haberlere konu olmakta, yetkililerce bu konuda çeşitli açıklamalar yapılmaktadır. Ancak, Şırnak ve çevre illere bağlı onlarca köye "güvenlik" gerekçesiyle gidilememektedir. Giriş ve çıkışın izne tabi olduğu ve izinle gidilmesine rağmen barınmanın yasaklı olduğu yüzlerce köy bulunmaktadır. Dönüşlerin olduğu köylerde ise bahsedildiği üzere "huzur ve güven" in esamesi bile okunmamaktadır.

Bahsedilen durumun yaşandığı köylerden biri de Şırnak'ın Güçlükönak (Bâsa) ilçesine bağlı Ormaniçi (Bana) Köyü'dür. 1990'lı yıllardan bugüne, yurttaşlara koruculuk dayatılan ve iki kez boşaltılan köy, aylardır asker ablukasındadır. 13 Eylül 2023 tarihinden sonra ise köydeki abluka iyice daraltılmış, köyde tüm yaşamsal faaliyetler durma noktasına gelmiştir. Ablukaya gerekçe olarak ise askeri operasyonlar gösterilmektedir.

15 Eylül 2023 tarihinde bir heyetle abluka altındaki Ormaniçi Köyü'ne gerçekleştirdiğimiz ziyarette, ablukanın "güvenlik" amaçlı değil tamamen köylüleri cezalandırmaya dönüştürüldüğü tarafımızca gözlemlenmiştir. Köy sakinleri, ablukadan kaynaklı geçim kaynakları olan tarlalara gidememekte, hayvanlarını otlatamamaktadır.

Hayvan otlatma ile bağ, bahçe ve tarım arazilerinin sulanmasına izin verilmeyen köyde, köylülerin gece saat 12.00'den sonra evlerinden çıkışları da yasaklanmıştır. Köylüler, hayvanlarının açlıktan ölmemesi için civar köylere dağıtarak geçici çözüm bulmuşlarsa da sulama sorununa çözüm bulamamışlardır. Bin bir emek ve zorlukla ettikleri tarlalarını

sulayamayan köylülerin tüm mahsulleri zarar görmektedir. Bu nedenle en azından hane başına 2 kişi veya köy adına belirlenecek 3-4 kişilik bir grubun sulama işini yürütmesine izin vermeleri konusunda talepleri bulunan köylüler, maddi manevi büyük zarara uğradıklarını, geçim kaynaklarının yok olduğunu belirtmektedir. Köylülerin zorlu yaşam koşulları, uğradıkları zararlar ve üretim faaliyetlerinin durduğu tarafımızca da gözlemlenmiştir.

Şırnak Valiliği resmi internet sitesinde son bir yılda Güçlükonak ilçesinin de içerisinde bulunduğu ilçelerin sınırlarında bulunan alanlara ilişkin yasak tarihleri ise şu şekildedir:

- **Yasaklama Tarihi 14.07.2023:** 15 Temmuz (Dahil) 2023-29 Temmuz (Dahil) 2023 tarihleri arasında “Geçici Özel Güvenlik Bölgesi” ilan edilmiş yurttaşların bölgeye girişi yasaklanmıştır.
- **Yasaklama Tarihi 28.07.2023:** 30 Temmuz (Dahil) 2023-13 Ağustos (Dahil) 2023 tarihleri arasında “Geçici Özel Güvenlik Bölgesi” ilan edilmiş yurttaşların bölgeye girişi yasaklanmıştır.
- **Yasaklama Tarihi 13.08.2023:** Bir önceki yasağın bittiği tarihte eski tarihli (28.07.2023) yasak yeniden kopyala yapıştır yöntemi ile ilan edilmiştir. Ancak yasak 14 Ağustos 2023 (Dâhil) – 28 Ağustos 2023 (Dâhil) tarihleri arasında (15) on beş gün “Geçici Özel Güvenlik Bölgesi” ilan edilmesine ilişkindir.
- **Yasaklama Tarihi 28.08.2023:** 29 Ağustos (Dahil) 2023-12 Eylül (Dahil) 2023 tarihleri arasında “Geçici Özel Güvenlik Bölgesi” ilan edilmiş yurttaşların bölgeye girişi yasaklanmıştır.
- **Yasaklama Tarihi 12.09.2023:** 13 Eylül (Dahil) 2023-27 Eylül (Dahil) 2023 tarihleri arasında “Geçici Özel Güvenlik Bölgesi” ilan edilmiş yurttaşların bölgeye girişi yasaklanmıştır.
- **Yasaklama Tarihi 14.09.2023:** “Şırnak İli Güçlükonak İlçesi (Ormaniçi Köyü Kırsalı) (15) gün süreyle 15 Eylül 2023(Dahil) - 29 Eylül2023(Dahil) tarihleri arasında giriş ve çıkışlar ile tüm sivil faaliyetler yasaklanmıştır.”

Bu bağlamda;

- 1- 15 günlük süreyle sınırlanan“Geçici Özel Güvenlik Bölgesi” ilanlarının sistematik bir hak ihlaline dönüşmesi yetki ihlali değil midir?
- 2- Yetki ihlaline yönelik sorumlulara ilişkin başlatılan herhangi bir soruşturma var mıdır?
- 3- Giriş ve çıkışlarla birlikte tüm sivil faaliyetlerin yasaklandığı Güçlükönak İlçesine bağlı Ormaniçi Köyü’nde yapılamayan hayvancılık ve tarım işleri için nasıl bir çözüm geliştirilmiştir?
- 4- Ormaniçi Köylülerinin ve benzer durumu yaşanan diğer tüm yurttaşların uğradıkları maddi ve manevi zararın giderilmesine ilişkin bir çalışmanız var mı?
- 5- En azından köylülerin 3-4 kişilik veya her haneden iki kişilik grupların sulama yapması talebi neden karşılanmamaktadır?
- 6- Ormaniçi köyündeki bağ ve bahçelerin bulunduğu alanda 18.09.2023 tarihinde çıkan ve köylülerin söndürülmesine izin verilmeyen yangının çıkış sebebi nedir?
- 7- “Geçici Özel Güvenlik Bölgesi” uygulamasına ve yasaklara ne zaman son verilecektir?
- 8- 2023–2024Eğitim ve Öğretim döneminin başlamasıyla köyde ikamet eden öğrencilerin eğitim hakkının kısıtlanmamasına yönelik alınan önlemler nelerdir?